

Archeologisch museum belangrijk voor jeugd

ORANJESTAD – In het pand waar vroeger de Gezondheidsdienst en daarna Maatschappelijke Zorg en Arbeidszaken waren gevestigd – gelegen tegenover de Protestantse kerk aan de Wilhelminastraat – opende gedeputeerde voor Cultuursaken Nelson Oduber zondagmiddag het Archeologisch museum Aruba. Bij deze opening waren leden van het Bestuurscollege en andere genodigden aanwezig. Reeds jaren is Aruba doende met de archeologische vondsten te behouden en vooral ook te registreren, een werk waaraan de archeoloog drs. Boerstra een belangrijk aandeel heeft gehad.

Bij een rondgang door het museum – dat zeker een attractie voor toeristen zal worden, maar bovenal ook voor de schoolgaande jeugd en bevolking om meer te leren van het "oude Aruba" – valt op dat Aruba rijk is aan archeologisch materiaal of zoals drs. Boerstra het in het prospectus over het museum noemt "prehistorisch materiaal". In de lange periode voor de ontdekkingsreis van Columbus is Aruba eeuwenlang, maar waarschijnlijk wel met enige onderbrekingen, bewoond geweest door indianen uit Zuid-Amerika. Het waren naar schatting niet meer dan een paar honderd mensen tegelijk, maar ze hebben vele, nu noch zichtbare sporen achtergelaten. De bekendste hiervan zijn de indiaanse rotstekeningen. Minder bekend is het feit dat er ongeveer 1000 jaar geleden enige dorpen op Aruba zijn geweest die nu weliswaar helemaal verdwenen zijn maar waar in de grond allerlei restanten van zijn aangetroffen en gedocumenteerd opgegraven. In het museum is een deel van de voorwerpen uit die periode tentoongesteld. Ook verschillende particulieren hebben verzamelingen aan het museum ter beschikking gesteld. De belangrijkste hiervan zijn de collecties Thomas Angela, H. Bongers en Pater Nooyen.

Malmok

In de eerste ruimte van het museum zijn twee skeletten opgesteld. Deze skeletten werden opgegraven in de salina bij Malmok, waar een vrij groot Indiaans grafveld is geweest. Jaren geleden bracht de Amigoe een exclusieve reportage van dit grafveld en een geopend graf toen de heer Cornelis Yarzagaray – een goede kenner van oud-Aruba – de Amigoe daarheen bracht. Er zijn ter plaatse geen resten van een nederzetting aangetroffen. De skeletten waren bedekt met stukken kalksteen en sommige lagen met opgetrokken

knieën. Van werktuigen of andere voorwerpen is niets aangetroffen. Het is mogelijk dat de skeletten 2000 jaar of ouder zijn. Men leefde in die tijd voornamelijk van schelp- en andere zeedieren zoals vis en schildpad, en eventueel eetbare planten die men verzamelde.

Op de foto's langs de muur van het museum is een aantal begravingen te zien uit de nederzettingen van de periode van ongeveer 1000 jaar geleden. De mensen die toen op Aruba woonden, leefden niet langs de kust, maar in een drietal dorpen meer landinwaarts. Ze kenden landbouw en aardewerk. Dit bleek uit de vele vondsten uit die tijd. Het aardewerk dat deze mensen maakten behoort tot een stijl die in de archeologische literatuur Dabajuroid is genoemd, naar een vindplaats bij Dabajuro, een dorp in Falcón, Venezuela. Uit dit aardewerk blijkt dat het meeste onversierd is en het meeste daarvan weer vrij dikwandig. Het meeste aardewerk werd kapot gevonden, alleen dat in de graven leverde nog wel eens gave potten op.

Van schelpen

In de tafelvitrine is een aantal sieraden en andere voorwerpen van kalk en schelp-materiaal te zien. Er zijn unieke dingen bij: een klein mensfiguurtje van witte kalk, een dierekopje gemaakt van een knobbel van de carco-schelp en een raadselachtig voorwerp, ook van carco, maar dan van de dikke buitenste rand, dat doet denken aan een soort toverstaf. Verder zijn er lepels en andere gebruiksvoorwerpen. Omdat metaal aan de Indianen volkomen onbekend was, gebruikten zij als grondstof voor hun hamers, bijlen, messen en andere werktuigen verschillende soorten steen: zandsteen, basalt, graniet en andere, al naar gelang de bruikbaarheid van ieder specifiek werktuig.

Naast vele andere artikelen, waaruit blijkt met welke grote zorg aan de opgravingen is gewerkt, waardoor Aruba nu zelf iets kan leren van haar cultuur van jaren her, kan uit deze artikelen afgeleid worden hoe de mensen van toen leefden. Uit het goedverzorgde prospectus over het museum, komt dit bijzonder duidelijk naar voren. Aruba kan zich gelukkig prijzen – juist in een tijd dat er steeds zo op gehamerd wordt dat we meer van vroeger moeten weten – dat er mensen gevonden werden die dit moeilijke en vooral geduldige onderzoekwerk hebben verricht, terwijl de overheid er voor zorgde dat de nodige middelen beschikbaar kwamen om dit belangrijke museum te kunnen openen.

(Amigoe; 21-12-1981)